

Sławomir Mrożek

KARNEVAL ILI PRVA ADAMOVA ŽENA

Naslov izvornika: Sławomir Mrożek: *Karnawał ili prva Adamova žena*, prevedeno iz časopisa *Dialog* 2/2013

Prijevod s poljskoga: Mladen Martić

Osobe:

IMPRESARIO	}	Gospoda
ASISTENT		
GOETHE		
SOTONA		
BISKUP		
PROMETEJ		
ADAM		

LILIT	}	Gospođe
EVA		
MARGARETA		

GOETHE - Lav	}	Maske
SOTONA - bilo koja		
ADAM - Starac		
BISKUP - Kapa srednjovjekovnog lude		
PROMETEJ - "Il Dottore"		
LILIT - Mačka		
EVA - Mačka		
MARGARETA - Sablast		

*Kostimi, maske, scenografija prema redateljevoj zamisli;
La Llorona (glazba).*

ČIN I.

Prizor 1.

Kasno poslijepodne i večer 22. lipnja. Predivno vrijeme. Svjež, bujna trava, leptiri, pčele, drugi kukci. Jedva vidljivo jezero u daljini. Klupe na obali pozivaju eventualne goste. Usto trska, lopoči, itd. Puno cvjetnih zakutaka. Na sredini klupe s lijepim pogledom sjedi Lilit – prekrasna plava kosa. Ne miče se i ništa ne govori. Slijeva ulaze Impresario i njegov Asistent.

IMPRESARIO: Na početku ćemo im dati Goethea.

ASISTENT: Molim?

IMPRESARIO: Tebi Goethe ne znači ništa. Ali puno gledatelj je već dovoljno odraslo da će im značiti više nego što ti se čini. Barem kao antinjemački akcent.

ASISTENT: Ovdje sam da bih doznavao puno stvari o kojima dosad nisam imao ni najmanjeg pojma. Među ostalim i o gospodinu Goetheu.

IMPRESARIO: Pohvalno. Zasad ću ti reći samo za jednu stvar.

ASISTENT: Koju?

IMPRESARIO: Tako si mlad da je jedino i ono što te se najviše tiče tajna spola.

ASISTENT: To priznajem.

IMPRESARIO: Stoga će tajna spola biti naša tema, a ostalo je – ostalo...

Prizor 2.

Slijeva ulaze, držeći se za ruke, Goethe i Margareta. Goethe sa šešikom putnika. Margareta – mladahno djevojče – pušta Goetheovu ruku. Trči po livadi.

MARGARETA: Cvijeće! Kakvo iznenađenje!

GOETHE (*nezadovoljno*): No da.

MARGARETA: Cvijeće, cvijeće, cvijeće...

GOETHE: A da sjednemo?

MARGARETA: Neću sada sjediti. Hoću trčati!

GOETHE: Kako hoćeš, *meine Liebchen*.

Margareta trči po livadi, nabere naručaj cvijeća, klekne pred gospodina Goethea i daje mu cvijeće. Gospodin Goethe privlači Margaretu i uzvraća joj dugim poljupcem.

MARGARETA: Još!

Goethe joj daje drugi poljubac.

MARGARETA: Još! Još!

Goethe joj daje treći poljubac.

ASISTENT: Na ovo ste mislili?

IMPRESARIO: Ovo? Ovu borbu spola sa samim sobom? To je smiješno, naprosto djetinjasto! Čekaju te veća iznenađenja.

Prizor 3.

U međuvremenu Goethe i Margareta izlaze na desno, držeći se za ruke. Za njima Impresario i Asistent također izlaze na desno. Slijeva ulaze Sotona i Biskup.

SOTONA: Tomu se nisam nadao, ta odjeća...

BISKUP: Skromno, zar ne?

SOTONA: Preskromno. Kanite, biskupe, ograničiti svoj sjaj?

BISKUP: Dragi moj: "Gospodari će biti poniženi, a siromašni duhom uzvišeni" – tako nekako kaže Pismo... U svakom slučaju to je moje načelo.

SOTONA: Ali ga treba primjenjivati s mjerom. Smatram da pretjerujete.

BISKUP: Umjerenost je stvar ukusa. Više volim pretjerivati na jednu stranu.

SOTONA: Na koju?

BISKUP: To zavisi od situacije.

SOTONA: Konkretna je situacija ta da smo pozvani na karneval.

BISKUP: Ma što kažete? U lipnju na karneval?

SOTONA: Tako im je ispalo.

BISKUP: To je kontrarevolucija!

SOTONA: Morat ćete se naviknuti na te kontrarevolucije. Bit će ih više.

BISKUP: Karneval stoljećima pada u veljači.

SOTONA: S obzirom na okolnosti, prebačen je na lipanj. Stvar je u tome da se elimiraju hladnoća, kiša i druge neugodnosti.

BISKUP: Ako je Katolička crkva odlučila da karneval treba biti u veljači, onda neka bude u veljači, a ne u lipnju! Iako je vrijeme doista prelijepo.

SOTONA: Amen.

BISKUP: Kako bih vam se trebao obraćati... gospodine?

SOTONA: Zovi me naprosto Sotona.

BISKUP: To je teška riječ.

SOTONA: Naviknut ćeš se.

BISKUP: Reci mi, Sotona, što ima nova u okolici?

SOTONA: Zasad ništa.

BISKUP: Eh...

Prizor 4.

Slijeva ulazi Prometej.

PROMETEJ: Biskupe, biskupe!

BISKUP: To je Prometej. Zaboravio sam na njega kao na smrt. (*Prometeju.*) Halo! Tu smo!

PROMETEJ: Nitko me se ne sjeća.

BISKUP: Ma kakvi, sjećamo se! Hoćete li nam se priključiti? Pozivamo.

PROMETEJ: Ako ljubaz...

BISKUP: Ovo je gospodin Sotona, a ovo...

SOTONA: Mi se odnekud znamo.

PROMETEJ: Ja vas ne poznajem.

SOTONA: Mi se već znamo iz viđenja.

BISKUP: Gospodin Sotona je ovdje *incognito*.

PROMETEJ: No, valjda je tako... Vrlo mi je drago.

BISKUP: Gospodin Sotona predstavlja sile, kako da kažem, više.

PROMETEJ: Ah, tako...

BISKUP: Ali ja – najviše.

PROMETEJ: Ne razumijem...

BISKUP (*podizajući prst prema nebu*): Pa onoga... Znaite već.

PROMETEJ: A toga! Na najvišem mjestu.

BISKUP: Upravo tako. Ali govorimo tiše.

SOTONA (*Prometeju*): Vi ste samo čovjek ili božanstvo?

PROMETEJ: Tako, pola pola. No više čovjek.

SOTONA (*u stranu*): Debil.

PROMETEJ: "Čovjek, kako to gordo zvuči."

BISKUP: Pa, recimo...

PROMETEJ: To je rekao Maksim Gorki.

SOTONA: Tko?

PROMETEJ: Maksim Gorki. Rus.

SOTONA: A, doista.

PROMETEJ (*ogledavajući se*): Ispričavam se, ali ovdje nema žena. Hoće li doći?

SOTONA: O da! Sigurno će doći! Još nije bilo karnevala bez žena.

BISKUP: Kako je dobro da ste s nama. Gospodin Sotona i ja upravo smo raspravljali o ulozi čovjeka u uređenju svijeta.

PROMETEJ: Rado ću se priključiti.

BISKUP: Na primjer, most. Stoji, stoji, stoji...

SOTONA: I odjednom se sruši. Što tada?

PROMETEJ: Ništa jednostavnije. Čovjek pristupa obnovi mosta. Skuplja građu, priprema alate i novi most bit će ubrzo gotov.

BISKUP: Ja bih rekao: bio bi gotov.

SOTONA: To je pitanje opreza.

PROMETEJ: No da: bio bi. Naravno, mogu se pojaviti poteškoće s materijalom, ekipa nije uvijek spremna...

SOTONA: I što tada?

PROMETEJ: Ništa. Gradnja mosta se razvlači.

SOTONA: Jako se razvlači?

PROMETEJ: To već ovisi o višoj instanci.

BISKUP: Ljudskoj ili božanskoj?

PROMETEJ: Ljudskoj, ali uz Božju pomoć.

BISKUP: Točno. Ali samo uz Božju pomoć!

PROMETEJ: Pa, to se zna.

SOTONA: Zašto?

PROMETEJ: Samo po sebi.

SOTONA (*u stranu*): Dvostruki debil.

BISKUP: Čovjek se obraća Bogu i most će ubrzo biti obnovljen.

SOTONA: Recimo.

BISKUP: Niječeš Božju Providnost?

SOTONA: Ne, uopće ne niječem. Ja sam prema njoj indiferentan.

BISKUP: Ali tako se ne može!

SOTONA: Zašto?

Stanka.

BISKUP: Ne znam.

PROMETEJ: Kako god bilo, ja mislim da se ništa ne može bez ljudi.

Prizor 5.

ADAM (*pojavljuje se slijeva*): Oprostite, gospodo, niste li vidjeli moju ženu?

PROMETEJ: A kako ona izgleda?

ADAM: Brineta... Jedina žena u mom životu. To jest... za mene jedina.

PROMETEJ: Nažalost... Nisam primijetio.

SOTONA: Je li to ona koja se nada djetetu?

ADAM: Da, ali tek u budućnosti... A odakle znate?

BISKUP: To je prirodno, mladi ste.

ADAM: Gdje li se izgubila?

EVA (pojavljuje se slijeva, prekrasna kosa boje ebanovine): Ah, tu si, dragi! (Grli Adama.)

ADAM: Gdje si bila?

Slijeva se pojavljuje Asistent.

ADAM: A što vi ovdje radite?

ASISTENT: Ja sam asistent ravnateljca. I kao asistent...

Prizor 6.

IMPRESARIO (pojavljuje se zdesna): Dobar dan, gospodo! (Na stranu, Asistentu.) Nestani odavde.

Asistent se klanja i nestaje.

IMPRESARIO: Čast mi je pozdraviti vas na "prvom karnevalu na svijetu!" Sada vas pozivam u hotel koji se nalazi nadesno. (Pokazuje rukom.) Raskomotite se, gospodo, a sutra uvečer – karneval!

Svi gosti izlaze nadesno osim Impresarija koji namjera-va izaći posljednji. Svjetlo, odnosno svijetli početni pravokutnik neba na horizontu, postupno se gasi, ostaje samo polumrak. U njegovu krugu ostaje oštro vidljiva Lilit.

IMPRESARIO (iznenađen, zastaje, a potom se približava Lilit): Smijem li?

Lilit kima glavom odobravajući. Impresario sjeda do nje.

IMPRESARIO: Imamo lijepu večer...

Stanka.

IMPRESARIO: Došli ste na karneval?

Lilit potvrđuje kimanjem.

IMPRESARIO: U lijepom smo sastavu... Biskup, Sotona, Prometej, Adam i, naravno, Eva...

LILIT: I ona će doći?

IMPRESARIO: Kao njegova žena. Goethe... A sada vi... Oprostite, vaše cijenjeno ime?

LILIT: Ja sam Adamova prva žena.

IMPRESARIO: Ma nemojte?

LILIT: Prva, to znači da je Eva druga.

IMPRESARIO: To je novost!

LILIT: Čudi vas?

IMPRESARIO: Da, malo sam začuđen.

LILIT: Glas o meni zataškan je kao židovska šizma. No to je činjenica.

IMPRESARIO: To je posve neočekivana činjenica.

LILIT: Naviknuta sam na to.

IMPRESARIO: Na što?

LILIT: Na činjenicu neočekivanosti.

IMPRESARIO: Ispričavam se, ali ipak...

LILIT: Sve je pusto, od davnina lutam po toj pustoši. Tek sam danas odlučila ispraviti tu pogrešku.

IMPRESARIO: Kako ispraviti?

LILIT: Zar ne očekujete goste za sutrašnju svečanost?

IMPRESARIO: Aha, karneval...

LILIT: Da! Gosti iz različitih epoha! Biskup, Sotona, Goethe, Prometej, Adam, naravno i njegova žena Eva... Zajedno će se veseliti, plesati, zabavljati... I po prvi put – ja! Bit će to vrhunska zabava, obećajem.

IMPRESARIO: Jao meni!

LILIT: Zašto?

IMPRESARIO: Sada shvaćam svoje vlastite riječi. "Ovo će biti prvi karneval na svijetu!". Htio sam samopromociju i ponijelo me. Pretjerao sam.

LILIT: Sada pretjerujete na drugu stranu.

IMPRESARIO: Kada pomislim, na primjer, na inkviziciju... Joj, joj!

LILIT: Inkvizicija možda nije baš tako strašna... To je, uostalom, stvar Crkve.

IMPRESARIO: Ali društvene relacije? Kako si zamišljate kontakt s gospodom Evom, prvom Adamovom ženom?

LILIT: S drugom ženom, Eva je druga Adamova žena.

IMPRESARIO: Oprostite, zabunio sam se... To znači, s drugom Adamovom ženom? Kako da to shvatim?

LILIT: Stvar je jednostavna – obje imamo istoga muža.

IMPRESARIO: Ali ta se stvar malo zakomplicirala...

LILIT: Da, ali nešto kasnije.

Stanka.

IMPRESARIO: Imam za vas ideju.

LILIT: Kakvu ideju?

IMPRESARIO: Da dodete prije nego karneval počne ili kasnije, kada završi. A možda bi bilo najbolje da dođete negdje drugdje.

LILIT: Slušajte me. Moja priča traje vječno, događa se ovdje, tamo, u crkvama, tavernama, često noću u magli. U njoj je pjesma usamljene žene koja se jada na cijeli svijet. Stoga se nerijetko o svitanju, na rubo-

vima močvara, mogu sresti sablasti naočutih živih mrtvaca. Dovabljeni i očarani pjevom te žene, više od svega žude da je pronađu i uzmu. Upravo je takav moj karneval!

IMPRESARIO: Naravno, to je zanimljivo. U Meksiku je ta priča jako popularna. A usput, znate li pjesmu koju pjeva ta žena? Ne zove li se ona slučajno Lilit?

LILIT: Lilit sam ja.

IMPRESARIO (nisko se klanjajući): Gospodo, dobrodošli na karneval.

Zamračenje.

ČIN II.

Prizor 1.

Svitanje sljedećega dana. Lilitina klupa je nestala. Sunčano vrijeme.

S desne strane ulaze Goethe i Sotona. Sotona u trapericama i svijetlom sakou, Goethe u bijelom kupaćem ogrtaču. Dvije ležaljke na sceni.

GOETHE: Pretpostavimo da si u pravu. Ali koliko godina muškarac može djelovati?

SOTONA: U kojem smislu?

GOETHE: Seksualnom.

SOTONA: Odgovorit ću ti onako kako odgovaraju liječnici: "To zavisi od pacijentove dobi."

GOETHE: Ja sam izvrsnoga zdravlja, ali to, čini se, ide kraju.

SOTONA: Nažalost.

GOETHE: Vi kao demoni, paklena bića, nemate taj problem?

SOTONA: U biti nemamo.

GOETHE: Što bi mi onda savjetovao?

SOTONA: Postoje razna sredstva...

GOETHE: Znam, znam. Sada viagra, prije ljupčac, mandragora, druga pomoćna sredstva... Ali to završava prije ili poslije.

SOTONA: Sve prolazi.

Stanka.

GOETHE: A da se, recimo, oženim?

SOTONA: Zar si poludio?

GOETHE: Tada bih imao riješen problem.

SOTONA: Dodajmo, prisilno.

GOETHE: Umoran sam od svega toga.

SOTONA: Nitko nikada nije o tebi napisao da si bio umoran.

GOETHE: Jer nikada nisam bio tako umoran kao sada.

SOTONA: Neću skrivati pred tobom da ćeš biti sve umorniji.

GOETHE: Znam to unaprijed.

SOTONA: Onda znaš sve.

Prizor 2.

Goethe i Sotona izlaze nalijevo. Prometej i Biskup ulaze zdesna.

PROMETEJ: Imam problem, ali mi je neugodno pred vašom eminenzijom.

BISKUP: Ekselencijom. Pokušati se uvijek može.

PROMETEJ: Riječ je o napredovanju. O tome da budem promaknut s čovjeka u nadčovjeka.

BISKUP: Smjela nakana. Ali ovo nije prava adresa.

PROMETEJ: Kako nije prava?

BISKUP: Ovdje vlada katolička religija – odluku donosi Rim.

PROMETEJ: A ne Grčka, moja domovina?

BISKUP: Grčka je bila prije oko tri tisuće godina. U ovom trenutku u njoj vlada religija pravoslavnih popova.

PROMETEJ: U tom slučaju, u velikom sam zakašnjenju. Beznadni slučaj.

BISKUP: U pitanju nadčovjeka trebalo bi se obratiti Trećem Njemačkom Reichu. Tamo će te rado primiti. Istina, trebao je trajati tisuću godina, a okončao je život nakon dvanaest.

PROMETEJ: Koja vremena. Možda ipak vaša emi... kselencija...

BISKUP: Vaš nadčovjek Katoličkoj crkvi nije prihvatljiv. Katolik griješi, slab je iznutra, nema u njemu ništa herojsko. Traži utjehu, post, navođenje na put. Jednostavno skrb.

PROMETEJ: A mogu li se ipak nadati?

BISKUP: Postoje formalnosti. Pravo mjesto je Rim.

Biskup i Prometej izlaze nalijevo.

Prizor 3.

Impresario ulazi zdesna, zastaje okrenut licem nalijevo, trenutak stoji, zatim sjeda na ležaljku licem prema

gledateljima, očigledno očekuje nekoga tko će se pojaviti slijeva. Slijeva ulazi Margareta raščupane kose, ne očekuje da je ovdje Impresario, ali to pomanjkanje nadzora s vladava u trenutku.

IMPRESARIO (ustaje): Dobro došli.

MARGARETA: Divno jutro.

IMPRESARIO: Vrijeme nas služi. Nadam se da će služiti i dalje.

Margareta ponovno kreće, želeći zaobići Impresarija.

IMPRESARIO: Vi ste iz šume?

MARGARETA: Molim?

IMPRESARIO (ustaje): Išli ste iz smjera šume što ukazuje na to da se ne bojite jutarnje svježine. Istina?

MARGARETA: Što ciljate?

IMPRESARIO: Možda da sjednemo. Htio bih s vama razmijeniti nekoliko riječi.

Margareta sjeda na drugu ležaljku...

IMPRESARIO: Gospodin Goethe je kod kuće?

MARGARETA: Ostavila sam ga samo na trenutak.

IMPRESARIO: O da, velik je to čovjek. A što je veći, mora se više odmarati. Istina?

MARGARETA: Mislim da je tako.

IMPRESARIO: Najboljim oblikom odmora smatra se spavanje.

MARGARETA: Točno.

IMPRESARIO: Gospodinu Goetheu treba sna.

Stanka.

MARGARETA: Dobro je da ste ga spomenuli. Moram ići. Gospodin Goethe me doziva.

IMPRESARIO: Dozivanje je velika, odgovorna riječ. Mislim da za njega nije prevelika.

MARGARETA: O nije!

IMPRESARIO: A moj asistent? Kako je on?

MARGARETA: Hvala, posve dobro.

IMPRESARIO: A vi?

MARGARETA: A ja mislim da ste vi ljubomorni.

IMPRESARIO: Ja?

MARGARETA: Da. Ljubomorni na mene.

IMPRESARIO: To je zbilja smiješno.

MARGARETA (ustaje): Pozdravi od gospodina Goethea.

IMPRESARIO (skačući na noge): Samo malo!

MARGARETA: Da?

IMPRESARIO: Doći ćete večeras?

MARGARETA: Doći ću.

Prizor 4.

Margareta se okreće i izlazi nadesno. Impresario ju prati pogledom dok ne nestane. Potom izlazi nalijevo. Usput susreće Sotonu, koji mu upravo dolazi ususret. Kratko se promatraju, potom Sotona odlazi nadesno, a Impresario nalijevo. Sotona se saginje po sitne kamenčiće i hini da ih baca u zamišljene prozore koji se nalaze iza scene, iza zavjese.

LILIT (nevidljiva): Evo me odmah!

Sotona se okreće i sjeda na ležaljku. Čeka. Za trenutak se pojavljuje Lilit, također izmijenjena lika. Na sebi ima laganu haljinicu bez naramenica, jer se čini da će dan biti vruć. Jedino joj je kosa ostala ista, samo čednija.

LILIT: Čekala sam te.

SOTONA (ustaje, ljubi u obraz, a kasnije s poštovanjem u ruku): Kako si me prepoznala?

LILIT: Od prvog trenutka sam te prepoznala, bez oklijevanja.

SOTONA: U pravu si, postajem sve popularniji.

LILIT: Poznala bih te i da te nitko ne zna.

SOTONA: Počasćen sam.

LILIT: O, ne.

SOTONA: Je li?

LILIT: Skromnost je jedna od tvojih mana. Opraštam ti ih sve.

SOTONA: Govoriš iskreno?

LILIT: Otkako sam se ovdje našla...

SOTONA (uzimajući ju za ruku): Ne govori ništa. Znam to vrlo dobro.

Sjedaju na ležaljke. Stanka.

SOTONA: Pozvan sam na karneval.

LILIT: Ja također. Stigla sam s Druge Strane Jezera da bih te vidjela.

SOTONA: Voda asociira na demone.

Stanka.

SOTONA I LILIT (istovremeno): Imamo si puno toga za reći.

(Smiješe se, postajući svjesni jednkah misli.)

LILIT: Po redu. Znaš li da je i ona ovdje?

SOTONA: Njegova druga žena?

LILIT: Da. Mogu samo pretpostavljati... Ali ti ionako znaš sve.

SOTONA: Skoro sve.

LILIT: Da. Sve što ti je potrebno.

SOTONA: Imam razvijene poslove, i ostanimo pri tome. (Stanka.) Kako ti ide s Druge Strane Jezera?

LILIT: Bez tebe – slabo.

SOTONA: A tvoji muškarci?

LILIT: Znaš dobro da računam samo tebe. Nemojmo dakle govoriti o mojim muškarcima.

SOTONA: Popričajmo o prisutnima. Kako ti se sviđa gospodin Goethe?

LILIT: Neću odgovoriti iz poštovanja prema njemu.

SOTONA: A Impresario?

LILIT: On je već zauzet... Margaretom.

SOTONA: Adam?

LILIT: Reći ću ti istinu, samo zbog Eve. Ta radodajka neće od moга muža praviti budalu.

SOTONA: Bivšega muža.

LILIT: Svejedno. To je ženska stvar.

SOTONA: Neću se uplitati. Obećajem ti. A Asistent, taj mladi...

LILIT: Koji?

SOTONA: Onaj najmlađi među njima. Djeluje prilično uglađeno, uljudno...

LILIT: Ma daj, pojavljuje se samo povremeno, skoro i ne znam za njega...

SOTONA: Za Biskupa neću pitati. On je duhovnik.

LILIT: Nema se o čemu govoriti.

SOTONA: Ni o Prometeju. On je dosadnjaković.

LILIT: Dosadnjaković. Što misliš o ovom karnevalu?

SOTONA: Jednako tako si me mogla pitati što mislim o budućnosti?

LILIT: Za Evu si rekao da će u budućnosti imati dijete...

Stanka.

SOTONA: I to ne jedno. Za Evu se kaže da je velika majka čovječanstva. Kakva majka?! To me stanje uznemiruje.

LILIT: Ali zašto?

SOTONA: Upravo zbog čovječanstva. Jer možda čovječanstva već uskoro neće biti.

LILIT: Nemoj pretjerivati.

SOTONA: Tebe to ne uznemiruje?

LILIT: Nimalo.

SOTONA: Ako neće biti čovječanstva, neće biti ni mene.

LILIT: Nas neće biti? Nas, besmrtnih?

SOTONA: Tebe i mene. Potpuna pustoš. Postojimo samo zahvaljujući ljudima, smrtnim bićima.

LILIT: Ti se možeš uznemiravati, ali ja – ne.

SOTONA: Zašto bi ti bila iznimka među besmrtnicima?

LILIT: Jer sam ideja sama po sebi, čak i neizrečena.

SOTONA: Ja bih ti savjetovao da se ostaviš filozofije. Da se brineš za život sam, kako to činiš ja. Postojim samo zahvaljujući čovjeku i ide mi sasvim dobro. Na primjer, rat – za mene vrlo povoljna okolnost. Rat je posvemašnje raspuštanje, raspad morala, raj za đavla.

LILIT: Eva, majka čovječanstva? Ja sam upravo Evina suprotnost. Ja ne moram biti majka.

SOTONA: Što ti pričaš?

LILIT: Ja postojim kao vječni mit koji će se snaći i bez djece.

SOTONA: Možda, možda...

LILIT: Snuždio si se? Zašto?

SOTONA: Đavo bez djece – tužna perspektiva.

LILIT: Ne brini, ostaju ti druge utjehe.

SOTONA (ustaje): Žurim. Onda, vidimo se večeras?

LILIT: Večeras sigurno.

Prizor 5.

Sotona izlazi nalijevo, Lilit ostaje na ležaljci. Goethe izlazi zdesna. Zastaje pored ležaljke.

GOETHE: Čini mi se da vas odnekud poznajem.

LILIT: Ne, ne poznajete me. Ali, izvolite, možemo porazgovarati.

GOETHE: Hvala vam lijepa. (sjeda na drugu ležaljku) Dojam je ipak ostao. A odakle? Čini mi se da sam već s vama razgovarao.

LILIT: Ne, niste razgovarali sa mnom. Ali sada razgovarate.

GOETHE: Čudno, izvanredno čudno. Možda sam vas negdje vidio?

LILIT: Ja sam s Druge Strane Jezera. Ali još niste imali zadovoljstvo tamo boraviti.

GOETHE: Sve čudnije. A možda ste se kupali i ja sam tada...

LILIT: Ako sam se i kupala, nisam na to obratila pozornost.

Bila sam zamišljena.

GOETHE: A o kome ste razmišljali?

LILIT: O muškarcima.

GOETHE: O muškarcima?

LILIT: Da. O tome kakvi su.

GOETHE (živne): I kakvi su?

LILIT: Razni. Ali ja više volim starije, ne mlade.

GOETHE: Zbilja?

LILIT: Stariji se ljudi duže drže.

GOETHE: Što im nalaže da se drže?

LILIT: Osobnost.

Šutnja.

GOETHE: A da prošećemo?

LILIT: Vrlo rado.

Oboje ustaju. Goethe uzima Lilit pod ruku.

GOETHE: U pravu ste. Osobnost je najvažnija.

LILIT: Pričajte mi o njoj.

GOETHE: Nema ničega do postojane osobnosti. Postojanost je sredstvo za postizanje cilja.

LILIT: Kakvog?

GOETHE: Ciljanog. Osim toga postoje i druga sredstva.

LILIT: Kakva?

GOETHE: Odmah ću vam ih pokazati.

LILIT: Jako sam radoznala.

S lijeve strane pojavljuje se Margareta.

MARGARETA: Johanne!

GOETHE: Ovo je moja družica.

MARGARETA: Smjesta se vraćaj!

GOETHE: Ispričavam se, bilo mi je drago što sam vas upoznao. (Margareti.) Vraćam se! (Izlazi nadesno.)

Za trenutak Lilit istrčava za njima.

Prizor 6.

Sotona izlazi s lijeve. Adam i Eva – zdesna. Sotona, prolazeći pored Adama i Eve, duboko im se klanja. Adam ukočeno odgovara na njegov naklon. Sada se Adam i Eva nalaze s lijeve strane scene, a Sotona s desne. Sotona se zaustavlja.

EVA: Tko je to?

ADAM: Nije važno. Jedan od gostiju.

EVA: Ako je jedan od gostiju, dolikuje predstaviti mu se.

(Vraća se.)

Adam stoji ukočeno.

EVA: A vi na karneval?

SOTONA: Imam to zadovoljstvo.

EVA: Mi također. Upoznajmo se (pruža Sotoni ruku, koju ovaj ceremonijalno ljubi). Ja sam Eva.

SOTONA: Ikonoklastovski. Gospoda u šetnju?

EVA: Da, ovdje smo prvi put.

SOTONA: Osobito mi je zadovoljstvo. Jeste li vrt... Jabuke ste već vidjeli?

EVA: Još nismo. Ali što može biti zanimljivo s jabukama?

SOTONA: O, jako su zanimljive. Oplođuju ih pčele. Rezultat je – cvatnja, a potom plod.

ADAM (približava se Evi i Sotoni): Eva, nemamo baš previše vremena...

SOTONA: Ja sam Ikonoklastovski. Jako mi je drago.

ADAM: Adam.

Adam i Sotona se rukuju.

EVA: Što se ovdje još može vidjeti?

SOTONA: Jezero, najljepši je pogled s one strane, i šuma. Ipak naročito preporučujem...

ADAM: Zahvaljujem za te... napomene, ali moramo ići.

SOTONA: Dovidjenja, gospođo. Gospodine! Ili prije, do večeras. Večeras ćemo se vidjeti.

EVA: O, da!

Sotona ponovno ljubi Evi ruku, pruža ruku Adamu, koji je suzdržano prihvaća. Sotona odlazi svojim putem, to jest nadesno. Adam i Eva – nalijevo.

ADAM: Mračan tip.

EVA: Naprotiv, vrlo zanimljiv.

Izlaze.

Prizor 7.

S desna ulaze redom Impresario i Asistent. Jedan i drugi nose po dvije stolice.

IMPRESARIO: I, jesi li već nešto naučio?

ASISTENT: Jesam!

IMPRESARIO: S kim?

ASISTENT: Ne dolikuje mi govoriti o tome.

IMPRESARIO: Meni možeš.

ASISTENT: Vama naročito ne mogu.

IMPRESARIO: S kim?

ASISTENT: S kim? Bit ću oprezan.

IMPRESARIO: Hoću li napokon dočekati?

ASISTENT: Otkrit ću vam samo jedno slovo njezina imena.

IMPRESARIO: Govori napokon!

ASISTENT: M...

IMPRESARIO: Što?

ASISTENT: Mademoiselle M.

IMPRESARIO: To sam i mislio.

ASISTENT: Ako ste to i mislili, tim ste prije mogli izostaviti pitanje.

IMPRESARIO: Ovdje je vidim prvi put. Ovdje, u okolici.

ASISTENT: Što joj ne smeta da bude... kako bih rekao, vrlo aktivna.

IMPRESARIO: Kako aktivna?

ASISTENT: O, to već zbilja ne dolikuje.

IMPRESARIO: Priđimo toj stvari drugačije. Voliš je?

ASISTENT: Ne.

IMPRESARIO: Zašto?

ASISTENT: Pa, molim vas, to mi je bilo prvi put!

Stanka.

ASISTENT: Ako vam je stalo da kažem da sam i drugi put?

Stanka.

ASISTENT: I da sam s drugom ženom?

IMPRESARIO: Nije mi uopće stalo!

ASISTENT: A onda?

IMPRESARIO: Priča se da je gospodin Goethe hoće oženiti. Govori li ti to išta?

ASISTENT: Neka se ženi. Sretno mu bilo.

IMPRESARIO: Dolikuje li biti tako ravnodušan?

ASISTENT: Neka se ženi makar i odmah!

IMPRESARIO: Odmah?

ASISTENT: No. Meni i vama...

IMPRESARIO: Sugeriraš da mademoiselle M. nije... seksi?

ASISTENT: Naprotiv! Ali, kako sam već rekao, ne želim ulaziti u detalje.

IMPRESARIO: A ostale žene, na primjer gospođa Eva...

ASISTENT: Odbijam odgovor.

IMPRESARIO: Gospođa Lilit...

ASISTENT: Također odbijam.

IMPRESARIO: Što se s tobom dogodilo?

ASISTENT: Dosad ste se prema meni odnosili kao prema djetetu. Ali sada...

IMPRESARIO: Sada?

ASISTENT: Sada sam muškarac.

IMPRESARIO: Dobro. Muškarče, donesi više stolica.

ASISTENT (nestaje nadesno i za trenutak izlazi s dvije stolice): Gdje da ih stavim?

IMPRESARIO: Ovdje.

Postavljaju daljnje stolice.

IMPRESARIO (uzima ležaljke da ih iznese): A sada stolove. Izlaze nadesno.

Prizor 8.

Biskup i Prometej ulaze s lijeve.

BISKUP: Vidim da se ovdje nešto događa.

PROMETEJ: Ništa se ne događa, tek će se događati. Pripreme za karneval.

BISKUP: Kao čovjek ste jako dosadan čovjek.

PROMETEJ: Kao čovjek imam takvu prirodu – sustavnost.

BISKUP: Nemate li je malo previše?

PROMETEJ: A vi, ekselencijo, imate previše apstraktnosti.

BISKUP: Što shvaćate time?

PROMETEJ: Radije ne bih to razvijao da izbjegnem prijevor.

BISKUP: Ali ja inzistiram.

PROMETEJ: Sve su religije apstrakcije, nestvorene stvari.

BISKUP: Prosvjedujem!

PROMETEJ: Samo vi, ekselencijo, prosvjedujte. Neće vam to ništa pomoći.

BISKUP: Ja prosvjedujem u ime... Nije važno.

PROMETEJ: Dobro da ste prestali, ekselencijo. Bit ćemo prijatelji?

BISKUP: Nema veze.

Izlaze nadesno.

Prizor 9.

Impresario i Asistent unose stolove i postavljaju ih. Tri stola u jednom redu, četvrti u sredini, sa strane gledališta. Adam, Eva, ulaze s lijeve. Eva se zaustavlja.

EVA: Pogledajmo usput te jabuke. (Opet nestaje nalijevo.)

ADAM: Ja idem kući. (Produžuje. Staje.) Samo pazi na zmije! (Nestaje nadesno.)

ČIN III.

Svi muškarci, s izuzetkom Asistenta, trebaju nastupiti u crnim frakovima, odgovarajućim hlačama, bijelim gamašama, bijelim rukavicama, crnim, sjajnim španjolskim pojasevima, bijelim košuljama, crnim leptir-mašnama. Ništa što će se događati za vrijeme ovoga čina ne može biti tretirano na kazališni način. Na primjer, stolovi moraju biti prostrti uzorno. Tri čaše za tri različita vina po stolu, čaša za vodu, stolnjaci, ubrusi. Sve to radi Asistent, a određuje Impresario. Osim toga, Impresario i Asistent moraju još objesiti lampione, a to zahtijeva razmotavanje kablova na raznim mjestima, koje potom prekrivaju cvijećem. Dakle, donošenje i odnošenje ljestava, uspinjanje po njima, vješanje lampiona različitih boja.

Prizor 1.

Impresario, Asistent. Obojica zauzeti posljednjim pripremanjem za zabavu. Impresario pomalo obodren alkoholom koji krišom pijucka.

IMPRESARIO: Samo pamti: bez značajnih primjedbi ili takvih koje bi se mogle krivo shvatiti. Ponašat ćeš se po priručniku koji posjeduješ: Misli o posluživanju za stolom.

ASISTENT: Potruditi ću se upamtiti.

IMPRESARIO: A više od svega, neka te Bog čuva od primjedbi na temu dama. Već mi je poznata tvoja strastvenost koja bi sada bila apsolutno nedopustiva. Vrag ne spava.

ASISTENT: Mogu vas uvjeriti da i dalje spava.

IMPRESARIO: U protivnom ćeš izgubiti posao kod mene. A sada mi daj vinsku kartu.

Asistent uzima sa stola vinsku kartu i daje ju Impresariju. Za to vrijeme polagano pada noć. Pale se zvijezde, pojavljuju se mjesječev srp.

Prizor 2.

Lampioni se pale kada stignu prvi gosti. To su Adam i Eva. Ulaze zdesna. Nose večernju odjeću. Adam – masku Starca, Eva – masku Mačke.

IMPRESARIO: Moje poštovanje, gospodo.

ADAM (ogledajući se uokolo): Prvorazredni lokal.

EVA: Vrlo elegantan.

IMPRESARIO: Izvolite za stol.

Vodi Adama i Evu do stola s krajnje desne strane. Odmiče stolicu da Eva sjedne, vraća je nazad. Jednako postupa s Adamom, kojega posjeda prema gledalištu.

IMPRESARIO: Aperitiv?

EVA: Što bi htio?

ADAM: Kad je karneval, neka je karneval. Aperitiva!

EVA (Adamu): Može dva?

ADAM: Neka bude. Molim dva aperitiva.

IMPRESARIO (ide nalijevo): Dva aperitiva!

Asistent toči dva aperitiva, poslužuje ih Adamu i Evi.

ADAM: Ima li što nova?

IMPRESARIO: Vrijeme nam cijeli dan ide na ruku. Noć će, izgleda, biti zvjezdana. Zasad, posve uspio karneval.

ADAM: Čuješ? Ovo je naš prvi karneval.

EVA: Zbilja?

IMPRESARIO: S obzirom na to, srdačno vam čestitam.

EVA: Prvi? Onda hoću vina!

IMPRESARIO: Gospodine, za vas također vina?

ADAM: Naravno, vina! (Zapazi bocu šampanjca.) Ili šampanjca!

IMPRESARIO: Izvolite. (Otvara bocu.)

Adam i Eva se tradicionalno kucaju čašama.

ADAM: Za budućnost!

EVA: Da nam bude dobro!

ADAM: Za našu djecu!

EVA: Za unuke!

ADAM: Za unuke unuka!

EVA: Za praprapraunuke!

ADAM: Da ne pretjerujemo?

EVA: Pij do dna!

Oboje ispijaju po velik gutljaj šampanjca.

Prizor 3.

S desna se pojavljuju novi gosti. To su Goethe i Margareta. Goethe je u večernjem odijelu s maskom Lava, Margareta – večernja haljina, drugačija od Evine, i maska Sablasti.

MARGARETA: Eva!

EVA: Margareta!

IMPRESARIO: Izvolite, izvolite za stol!

GOETHE: Dame se poznaju?

EVA: Ne, ali smo čule jedna za drugu.

Dame se ljube u oba obraza, pazeći na šminku.

IMPRESARIO: Dobro nam došli, ekselencijo!

Goethe mu pruža ruku. Goethe gospodski, Impresario ponizno. Ulazi Asistent.

IMPRESARIO: Ovo je moj asistent. Nakloni se ekselenciji.

Goethe podiže ruku u znak pozdrava i odmah je spušta.

IMPRESARIO: Čast mi je, ekselencijo, što ste ponovno kod nas.

GOETHE: Što se može, karneval, dragi moj.

Goethe i Margareta zauzimaju mjesta za drugim stolom.

GOETHE (uzimajući meni): Što imamo dobrog?

IMPRESARIO: Preporučujem kuhano meso.

GOETHE: To kasnije, počnimo sa šampanjcem.

IMPRESARIO: Na vašu službu. (Otvara šampanjac.)

Prizor 4.

Novi gosti: Sotona i Lilit. Sotona – crno odijelo, bijela košulja, crna leptir-mašna, maska. Lilit – takozvana izazovna haljina, s raznim dodacima, također s maskom Mačke.

IMPRESARIO (pozdravlja nove goste s dvostrukom, ako je to moguće, ljubaznošću): Pozdravljam vas, gospodo, s izvanrednim, pače, beskrajnim zadovoljstvom. Za mene je čast pozdraviti tako iznimne goste.

Sotona odgovara na ovo obraćanje kimanjem glave. Ritual sa stolicama, jelovnik, itd.

LILIT (proučava jelovnik): Imaš li ideju kako bih trebala proslaviti prvi karneval u svom životu?

IMPRESARIO: Dopustite, s nama su i dvije dame, koje su u istoj situaciji kao vi. Ovo je i njihov prvi karneval u životu. (Saginjući se i spuštajući glas.) Jedna je vrlo, vrlo mlada.

LILIT: Da? Odmah ću je pogledati.

IMPRESARIO: Budite tako ljubazni...

ASISTENT (šaptom): Jeste li poludjeli? (Odvlači ga od stola.) Zašto ste se napili?

IMPRESARIO: Iz očaja.

ASISTENT: To nije razlog da se pije.

IMPRESARIO: Za mene jest.

ASISTENT: Toliko vam je stalo do nje?

IMPRESARIO: Zaljubio sam se.

ASISTENT: Pozabavite se gospodinom Sotonom i gospodom Lilit. Ja ću pokušati spasiti situaciju s Maricom.

IMPRESARIO: Sada ju tako zoveš?

ASISTENT: Svako je ime dobro.

IMPRESARIO (Sotoni): Preporučujem šampanjac. Izvrstan je, čuven, naprosto idealan!

SOTONA: Čistu vodu, može iz slavine.

ASISTENT: Vodu, naravno! Odmah ću je donijeti.

LILIT: Za mene šampanjca! Puno!

Asistent izlazi nalijevo, Impresario otvara šampanjac za Lilit.

ASISTENT (vraća se slijeva, noseći čašu vode za Sotonu): Izvolite.

SOTONA: Hvala.

LILIT (jednim gutljajem prazni čašu šampanjca): A sada ću je pogledati. (Ustaje od stola.)

IMPRESARIO: Gospođicu Margaretu?

LILIT: Ne, onu.

IMPRESARIO: A, gospođu Evu.

Prizor 5.

LILIT (prelazeći od krajnje lijevog stola do krajnje desnog. Adamu): Budi ljubazan, ustupi mi mjesto.

ADAM: Ali, samo izvolite. (Ustaje.)

LILIT: Hvala. (Zauzima Adamovo mjesto. Evi.) Budimo na ti. Napokon, svojta smo.

EVA: Ja sam Adamova žena. Jeste li to primijetili?

LILIT: Da. Ali kao njegova prva žena...

EVA: A ja kao zadnja...

LILIT: Čekaj, zbilja zadnja?

EVA: Naravno da zadnja. Samo neka pokuša s drugom!

ADAM: Što vi hoćete od mene?

LILIT: Ne smetaj. Ovo su ozbiljni ženski razgovori.

EVA: Upravo tako!

ASISTENT: Stolicu za gospodina Adama. (Primiče njihovu stolicu dodatnu stolicu.)

ADAM: Hvala. (Sjeda.) Zbog tih baba čovjek nema mira.

Asistent se klanja i izlazi nalijevo.

LILIT: Imam dojam da Adam nije zadovoljan tobom.

EVA: Zašto?

LILIT: U seksualnom smislu, htjela sam reći.

EVA: A s kim bi bio zadovoljan?

LILIT: Sa mnom.

EVA (*smije se histerično*): S tobom? Ma, daj!

LILIT: Hoćemo se kladiti?

EVA: U muškarca? Ne.

LILIT: Slušaj: obično pjevam s Druge Strane Jezera. Ako sutra ne zapjevam, značit će da si pobijedila.

EVA: A ako zapjevaš?

LILIT: To će značiti ono što ćeš smatrati primjerenim.

Stanka.

EVA: Pristajem.

Rukuju se u znak da je oklada prihvaćena.

Prizor 6.

Slijeva ulazi Impresario, vukući za sobom Asistenta koji ga pokušava zadržati.

IMPRESARIO: Sada ću im ja!

ASISTENT: Pijan si!

IMPRESARIO: Sada ću im ja pokazati!

ASISTENT: Ništa im nećeš pokazati. Vraćaj se!

GOETHE: Što se događa?

ASISTENT: Gospodin Impresario je malo netrijezan.

GOETHE: Događa se. U njegovoj profesiji...

IMPRESARIO (*otima se Asistentu i pada na koljena pred Margaretom*): Margaretice...

ASISTENT: Kaže se: gospodice Margareta, pođi za mene.

Goethe ustaje s naporom.

IMPRESARIO: Ja zarađujem za život, dobro zarađujem.

Ništa vam neće uzmanjkati. Obećajem!

GOETHE: Jeste li dobro razmislili?

IMPRESARIO: Jako dobro, iako sam pijan.

GOETHE: Ja vam savjetujem da se najprije otrijeznite, a potom očitujete.

IMPRESARIO (*i dalje na koljenima*): To mi savjetujete?

GOETHE: Apsolutno, da.

IMPRESARIO: No dobro. (*Diže se s koljena. Asistentu.*) Pomozi mi.

ASISTENT: Ispričavam se zbog ovog incidenta.

GOETHE (*sjedajući*): Ne smeta, ne smeta...

Impresario uz Asistentovu pomoć izlazi nalijevo.

Prizor 7.

MARGARETA: Hoću šampanjca! Dupli!

GOETHE: Jako si se uzrujala?

MARGARETA: Jako. Potužit ću se!

GOETHE: To će proći. Sve prolazi. Konobar! (*Slijeva se pojavljuje Asistent.*) Šampanjca!

Asistent se klanja, izlazi nalijevo, vraća se sa šampanjcem, toči Margareti, a zatim Goetheu.

GOETHE (*diže čašu*): Skol!

MARGARETA: Jesi li ti veliki pisac?

GOETHE: Da, ali to je bilo u prošlosti.

MARGARETA: Svejedno, ako si velik.

GOETHE: Meni nije.

Stanka.

MARGARETA: Oženi se mnome.

GOETHE: Što?

MARGARETA: Oženi se mnome. (*Stanka. Stavlja Goetheu ruku na rame.*) To je bila šala, smiri se.

GOETHE: Mislio sam da je bilo zaista.

MARGARETA: Ma kakvi!

GOETHE: Pozabavimo se onda "kuhanim mesom", kako je rekao Impresario.

MARGARETA: Tako je rekao, ali izgleda da je bio malo pijan.

GOETHE: Da. Radije bih biftek.

MARGARETA: Unatoč svemu, ovdašnje je osoblje odlično.

GOETHE: S iznimkom toga Impresarija.

MARGARETA: Osobito taj mladić... Kako se ono zove?

GOETHE: Asistent? Što je u njemu posebno?

MARGARETA: Samo je naočit, ništa više. Ali ti... Ti imaš osobnost...

GOETHE: A što mi drugo preostaje?

Prizor 8.

Za srednjim stolom ne sjedi još nitko. Za trenutak ulazi Prometej. Ima na sebi crno odijelo, bijeli prsni i crnu leptir-mašnu. Na glavi – tradicionalnu venecijansku masku s nosom što podsjeća na kljun ibisa, zvanu Il Dottore. Sjeda u središte, ravno prema gledalištu. Stolica nasuprot njegovoj zasad je prazna.

IMPRESARIO (*približava mu se*): Vi ste sami ili s pticom?

PROMETEJ: Samo trenutčno.

IMPRESARIO: Čime vas mogu poslužiti...?

PROMETEJ: Zasad vas molim jelovnik.

IMPRESARIO (*daje mu jelovnik*): Imamo lijepu večer.

PROMETEJ: Već ste to rekli.

IMPRESARIO: Kada?

PROMETEJ: Jučer.

IMPRESARIO: Rekao sam? A, oprostite.

PROMETEJ: Molim pivo.

IMPRESARIO: Molim?

PROMETEJ: Pivo.

IMPRESARIO: Samo da vidim. (*Izlazi nalijevo, za tren se vraća.*) Jako se ispričavam, nemamo piva.

PROMETEJ: A što imate?

IMPRESARIO: Sanduk šampanjca. Eventualno dva.

Biskup se pojavljuje zdesna. Crna halja, crvenoljubičast pojas, kapica.

PROMETEJ (*ustaje i približava mu se*): Izvolite, izvolite...

BISKUP (*opaža Il Dottorea*): Što ste to učinili od sebe?

PROMETEJ: To je maska. Ne sviđa vam se, ekselencijo?

BISKUP: Svakako, lijepa je, ali malo me plaši.

PROMETEJ: I vama bih savjetovao, ekselencijo... To je takav karnevalski običaj.

BISKUP: Je li to nužno?

PROMETEJ: U načelu da. (*Vadi iz džepa Kapu Srednjovjekovnog Lude – crvena sa sedam obješenih rožova što završavaju srebrnim zvoncima u obliku kuglica.*)

BISKUP: Što se može. Običaj je običaj.

PROMETEJ: Svi tako rade. (*Skida Biskupu biskupsku kapiću i stavlja mu kapu Lude.*) Čak vam i lijepo stoji. (*Impresariju.*) Šefe, imate zrcalce?

IMPRESARIO: Negdje imam. (*Pokazuje da ima malo zrcalo u unutarnjem džepu fraka.*)

BISKUP (*ogledava se u zrcalcu*): Malo je pretijesna.

PROMETEJ: Rastegnut će se.

BISKUP: Urezuje se u glavu.

PROMETEJ: Naviknut ćete se.

BISKUP: No dobro. Ali ujutro ću je skinuti?

PROMETEJ: Tko zna što će biti ujutro.

IMPRESARIO: Za početak, šampanjac?

PROMETEJ: Ja onda odustajem od piva.

BISKUP: Kakvog piva?

IMPRESARIO: Ma, što kažeš!

PROMETEJ: Šampanjac i ne dosta o tome.

Biskup i Prometej se kucaju čašama.

PROMETEJ: Dobar je taj...

BISKUP: Vrlo dobar.

PROMETEJ: Vi ste, ekselencijo, očekivali Prometeja, a pronašli čudovište.

BISKUP: Nije tako loše. Već sam se priviknuo na vas.

PROMETEJ: Ima u tome nečega. Osvrnite se, ekselencijo, samo diskretno.

Biskup prenosi pogled na Goethea koji ima masku Lava.

PROMETEJ: Što vidite, ekselencijo?

BISKUP: O, lav. To jest, čovjek prurušen u lava.

PROMETEJ: Točno. Ciljam na to da smo skloni takvim usporedbama. Umjesto da kažemo: "vidio sam čovjeka", kažemo: "vidio sam lava".

BISKUP: Pa vi osobno ste čovjek!

PROMETEJ: No da, ja sam čovjek.

BISKUP: Samo s groznim kljunom.

PROMETEJ: Pokušajmo drugačije. Pogledajte ostale.

BISKUP: Vidim mačku.

PROMETEJ: Točno: mačku. I što još?

BISKUP: A tamo, s lijeve strane, drugu mačku.

PROMETEJ: Mačke su, kako se vidi, rodile. A gospoda s desne strane? Maloprije se ta gospoda slijeva preselila gospodi zdesna. Te gospode čak i međusobno razgovaraju...

Stanka.

PROMETEJ: Vidite, ekselencijo, ja sam tu masku navukao namjerno.

BISKUP: Ne smeta. Naviknut ću se...

PROMETEJ: Ali ja ovdje predstavljam čovjeka, a čovjek to zvuči... različito.

BISKUP: Ne smeta, ne smeta. I vi ćete se priviknuti.

PROMETEJ: S jedne strane to zvuči optimistično: "čovjek čovjeku ovca". Ali s druge...

BISKUP: Bolje da ne završite.

PROMETEJ: Ali s druge strane – užas. Puno bi se loših stvari moglo reći o čovjeku.

BISKUP: Nažalost.

PROMETEJ: Zločini, nasilje, renegatstvo...

BISKUP: Oprostite, ali cijeli sam život htio saznati što to znači.

PROMETEJ: Što znači što?

BISKUP: Renegatstvo.

PROMETEJ: Vi ne znate?

BISKUP: Ne.

PROMETEJ: Ne znam ni ja.

BISKUP: Onda u zdravlje!

PROMETEJ: Dobro!

BISKUP: Dobro.

Stanka.

PROMETEJ: Kakvu masku ima ona gospođa?

BISKUP: Koja?

PROMETEJ: No ona.

BISKUP: Neku čudnu.

PROMETEJ: Svejedno. Mi, ljudi, skloni smo u sebi vidjeti životinje, a osobito sablasti.

Prizor 9.

Sotona ostaje sam kada Lilit ode porazgovarati s Evom i Adamom. U međuvremenu orkestar počinje svirati tango. Sotona ustaje, ide od krajnjega stola slijeva do krajnjega stola zdesna, zaobilazeći Goethea i Margaretu.

SOTONA (*Evi, Lilit i Adamu koji sjede*): Ne znam sjećate li me se, gospodo... Ja sam Ikonoklastovski.

LILIT (*ustaje, pomalo pijana*): Gospodin Sotona Ikonoklastovski, a ovo su Adam i Eva.

EVA: Gospodin Sotona? Toliko sam o vama slušala!

SOTONA: Hvala. Dugujem vam.

LILIT: A o meni ništa?

EVA: Naravno, da si bila prva žena moга muža.

LILIT: Zabavno, o meni znaš samo toliko?!

EVA: Da ste se nakon puno nesporazuma razveli "spora-zumno".

LILIT: Živimo u prijateljstvu. Zar ne, gospodine Adame?

ADAM: Do stanovitog stupnja. S Evom, mojom sadašnjom ženom, na najvišem stupnju. Ako izostavimo epizodu sa zmijom.

EVA: Sa zmijom? Kakvu epizodu?

ADAM: To je duga priča. Ne bih želio dosađivati društvu.

SOTONA: No, ali sada smo se okupili svi zajedno. Predlažemo da to proslavimo.

EVA: Na koji način?

SOTONA: Pa karneval! Je! Mogu li zamoliti gospođu Evu?

EVA: Naravno.

Sotona i Eva ustaju od stola. Stanka.

ADAM (*Lilit*): A ja, mogu li ja vas... Htio sam reći, mogu li tebe zamoliti?

LILIT: I to mi je pitanje!

Ustaju od stola.

Prizor 10.

Sotona i Eva plešu. Svjetlo dvaju reflektora na njih.

EVA: Napokon plešem s vama.

SOTONA: Napokon?

EVA: Uvijek mi se činilo da mi bez vas nešto manjka.

SOTONA: To je zanimljivo.

EVA: Što je u tome zanimljivo?

SOTONA: Taj dojam da sam dosad osjećao neprestanu žudnju za vama...

EVA: Za mnom?

SOTONA: Sada se pokazuje da je žudnja bila obostrana.

Prizor 10.

Adam i Lilit plešu.

ADAM: Htio bih vas upitati...

LILIT (*prebacuje mu ruke na ramena*): Dugo se poznajemo.

ADAM: Dugo.

LILIT: Zašto se onda praviš da me ne poznaješ?

ADAM: Pitanjem na pitanje: jesi li udana?

LILIT: Samo za tebe.

ADAM: To je nešto drugo. To je kao da sam tada bio s drugom ženom.

LILIT: A sada nisi?

Prizor 12.

Goethe i Margareta ustaju od stola i plešu.

MARGARETA: Jesi li zbilja mislio da bi se trebao oženiti mnome?

GOETHE: Sada to opet mislim.

MARGARETA: Vidiš!

GOETHE: Tvoja blizina na mene djeluje neodoljivom snagom.

MARGARETA: A sada? (*Privija se uz Goethea još jače.*)

GOETHE: Još jače.

MARGARETA: Tužna sam što se nećemo nikada uzeti.

GOETHE: I ja.

MARGARETA: Plešimo onda. Nažalost, nemamo drugi izlaz.

Prizor 13.

EVA: Što se radi kada se osjeća obostrana žudnja?

SOTONA: Samo su dva izlaza. Jedan je – odlazi se u krevet.

EVA: A drugi?

SOTONA: Ne radi se ništa.

EVA: Radije bih to prvo.

SOTONA: I ja bih to više volio.

EVA: Dakle?

SOTONA: Nažalost. Posao je složen.

EVA: Zašto?

SOTONA: Moram brinuti o puno poslova istodobno.

EVA: Moraš?

SOTONA: Posao je prioritetan.

EVA: Šteta.

Prizor 14.

LILIT: Mogu li te pitati nešto indiscretno?

ADAM: Štogod poželiš.

LILIT: Voliš li me još uvijek?

ADAM: Kako da ti odgovorim...

LILIT: Samo iskreno.

ADAM: U ovom trenutku, da.

LILIT: Sve više?

ADAM: Da, sve više.

LILIT: Pričaj mi o tome.

ADAM: Upijam tvoj miris, prisjećam se okusa tvoje kože, prepoznajem tvoje tijelo, prodirem u tebe...

LILIT: A potom?

ADAM: Potom? Što je potom?

LILIT: Uvijek je nekakvo potom.

ADAM: O tome nisam razmišljao.

LILIT: Ja moram razmišljati. Ja sam žena.

ADAM: Dodavola s "potom", živimo u ovom trenutku!

LILIT: Razmotrit ću to.

Prizor 15.

GOETHE: Nije li već bilo dovoljno?

MARGARETA: Zašto?

GOETHE: Nešto me smeta u desnoj nozi.

MARGARETA: Jadni moj.

GOETHE: Ali proći će.

MARGARETA: A ako ne? Moraš se odmoriti.

Vraćaju se svom stolu.

ASISTENT (*pojavljuje se s pladnjem*): Čime vas mogu poslužiti?

MARGARETA: Tu si! Imaš li nešto protiv bolova u nozi?

GOETHE: Nema bola, donesi mi čašu vina.

ASISTENT: Odmah. (*Nestaje naljevo.*)

Margareta gleda za njim.

GOETHE: Nemojmo govoriti o njemu. To je čovjek iz puka.

MARGARETA: Iz krepkoga puka.

ASISTENT (*pojavljuje se ponovno*): Vino za gospodina Goethea!

Prizor 16.

SOTONA: Morat ću se ubrzo oprostiti od vas.

EVA: Ostanite još.

SOTONA: Takva mi je sudbina – čim se s nekim zblížim, već se moram oprastati.

EVA: Hoćete li se vratiti?

SOTONA: Teško pitanje. Možda ću doći... Kada to od mene zatraže moji poslovi.

EVA: Neka zatraže što prije.

SOTONA: Neka.

EVA: Jeste li oženjeni?

SOTONA: O ne, ni govora!

EVA: Ja sam udana. No uvijek se sa svojim mužem, kako da kažem...

SOTONA: Dogovorite?

EVA: Recimo.

Prizor 17.

LILIT: Je li tvoja druga žena uvijek s tobom?

ADAM: Eva? Pleše pored nas.

LILIT: To znam. Ali osim toga...

ADAM: U životu? Nažalost, da.

LILIT: Zašto nažalost?

ADAM: Jer plešem s tobom.
LILIT: Znaš li da ja sada boravim s Druge Strane Jezera?
ADAM: Što se tamo može raditi?

LILIT: To nema veze. Bi li pristao poći onamo?
ADAM: Zašto?
LILIT: Ta druga strana ista je kao prva, samo je obrnuta.
Sve što je ovdje, s ove strane, i tamo je, samo obrnuto.

ADAM: Prvi put za to čujem. Sve?
LILIT: Da, sve. Dovoljno je u to se uvjeriti.
ADAM: Jako zanimljivo.
LILIT: Bi li htio pokušati?
ADAM: Kako?
LILIT: Dovoljno je da odeš tamo sa mnom.
ADAM: Ali kamo?
LILIT: Na Drugu Stranu Jezera.

Prizor 18.

PROMETEJ: No, i ostali smo sami.
BISKUP: Pa oni ovdje plešu.
PROMETEJ: Ne radi se o tome. Sami, to jest bez para.
BISKUP: Kako to, pa vi ste sa mnom, a ja s vama.
PROMETEJ: Par znači muškarac i žena.
BISKUP: Zaboravio sam.
PROMETEJ: Pa vas, ekscelencijo, ja podsjećam.
BISKUP: Ta, ne mogu pozvati na ples vas ili vi mene. To ne dolikuje.
PROMETEJ: Apsolutno ne dolikuje.
BISKUP: Tako je.
PROMETEJ: Možda da onda ispijemo?
BISKUP: Ne preostaje nam ništa drugo. Konobar!

Pojavljuje se Asistent.
ASISTENT: Ispričavam se, to samo ja. Gospodin Impresario je indisponiran.
BISKUP: Što mu se dogodilo?
ASISTENT: Napio se.
BISKUP: Svašta!
ASISTENT: Čime vas mogu poslužiti?
BISKUP: Dva vina, molimo.
ASISTENT (*nestaje i pojavljuje se za trenutak*): Izvolite. (*Toči i nestaje.*)

Prometej i Biskup dižu čaše, kucaju se i odlažu ih napola ispražnjene.

BISKUP: Dobro!
PROMETEJ: Radije bih nešto žešće. (*Ispija do dna.*)

Prizor 19.

U međuvremenu se spušta zvjezdana noć. Raspoloženje je sve opuštenije. Okupljeni piju šampanjac i vino što ostavlja očigledne posljedice. Nevidljivi orkestar svira tango.

ASISTENT (*staje pred okupljene i plješće rukama da bi utišao žamor*): Pozor, u ime gospodina Impresarija, koji je trenutčno indisponiran, objavljujem da će za trenutak nastupiti ponoć. Neka se svi pripreme za izricanje vlastitih želja i primanje tuđih.

Dobiva pljesak i umiješa se u gomilu.
SOTONA: Dopuštate mi da vas ostavim samu?
EVA: Sada, tik pred ponoć?

SOTONA: Viša sila. Ali vratit ću se ja, vratiti...
EVA: Ne, nećete se vratiti.
SOTONA: Ali...

EVA (*prekriži ga*): Za vijek.
Ostavlja Sotonu i kani otići, ali usput sretno Asistenta koji, prenijevši Impresarijevu obavijest, čeka daljnji razvoj događaja.

ASISTENT: Moje poštovanje, gospodo Eva.
EVA: A to si ti!
ASISTENT: Mogu li vam nazdraviti?

EVA (*hvatajući ga za ruku*): Sjednimo zajedno. (*Sjedaju za krajnji stol slijeva.*) Živio ti meni!

Pune dvije čaše šampanjca.

ASISTENT (*skače*): Vatromet!
Asistent i Eva stoje okrenuti prema Drugoj Strani Jezera. Uz jezero proteže se jedva vidljiva šuma. Odlazu čaše ritualnom gestom, nakon čega se Eva baca Asistentu u naručje i ljubi ga dugo i strastveno. Na nebu cijelo vrijeme bljeste vatromet.

ČIN IV.

Oblačno nebo, rosulja. Na obzoru brežuljci slabo vidljivi od rosulje i magle. Bliže – jezero, uz obalu – polukružna balustrada. Na travi četiri stola u neredu, neki prevrnuti, drugi bez stolnjaka. Dio pribora na zemlji, dio na stolovima. Duž balustrade šeće Sotona. Ima na sebi isto odijelo kao u prethodnom činu, također i masku. Zastaje nepomično promatrajući jezero, pa se opet ushoda. S vremenom na vrijeme nestrpljivo pogledava na sat. Ubrzo se na jezeru počinje nešto događati. U daljini se pojavljuje male na silueta na čamcu, ali je zbog udaljenosti Sotona još ne može prepoznati. Za trenutak mu silueta i čamac nestaju iz vidnog polja. To će ovisiti od udaljenosti jezera i visine obale. Još trenutak kasnije, Adam, gol, samo u gaćama zbog pristojnosti, liježe na travu s ove strane balustrade. Vidi se da to čini s krajnjim naporom.

Prizor 1.

ADAM: To si ti?
SOTONA: Ja sam. Vratio si se?
ADAM: Pomogni mi da ustanem.
Sotona pomaže Adamu da ustane.
ADAM: Bi li me mogao pokriti kakvom dekom? Hladno mi je.

Sotona bez riječi pronalazi neki stolnjak koji je ostao nakon zabave i pokriva njime Adama.

ADAM: Gosti su već otišli?
SOTONA: Neki – jesu.
ADAM: A Eva?

SOTONA: Nema brige, u sobi je.
ADAM: Sama?

SOTONA: Ne znam, vidio sam je samo na trenutak. Pođimo do nje.

ADAM: Htio bih još malo ostati ovdje po strani.
SOTONA: Toliko je se bojiš?

Adam kima neodređeno glavom.

SOTONA: Unatoč svemu, moraš joj se vratiti. (*Pokazuje dlanom na Drugu Stranu Jezera.*) A kako je bilo... tamo?

ADAM: Svakojako.
SOTONA: Da. Biva svakojako.
ADAM: Odakle znaš?

SOTONA: Odakle? Domišljam se.
ADAM: Nešto petljaš.
SOTONA: Ništa ne petljam. Prehladit ćeš se ovdje. Dođi.

Prizor 2.

Zdesna se pojavljuje Impresario, ima na sebi, kao i cijele noći, frak, ali s raskopčanim ovratnikom, kosa mu je raščupana, lice obraslo. Ulazi nesigurnim korakom.

IMPRESARIO (*dovikuje Sotoni*): Piti!

Sotona bez riječi pronalazi među ostacima polupraznu bocu gazirane vode koju Impresario ispija do dna.

IMPRESARIO: Još!
SOTONA (*traži drugu bocu, ali je ne pronalazi*): Nema više.

IMPRESARIO: Zašto?
SOTONA: Glupo pitanje. Jer su popili.
IMPRESARIO: Vodu su popili?

SOTONA: I vodu. Ostavili su malo šampanjca, ali ne bih ti savjetovao...

IMPRESARIO (*opazi Adama*): A, gospodin Adam!
ADAM: Volio bih nestati. Imaš kakvu deku?
IMPRESARIO: Deku?

ADAM: Deku.
IMPRESARIO: Deku... Nemam.
ADAM: Daj mi hlače. Brzo!

IMPRESARIO: Zašto ste goli?
ADAM: Hlače!
IMPRESARIO (*ljuljajući se, počinje skidati hlače*): Ništa mi nije jasno.

Prizor 3.

Eva i Asistent izlaze iz šume, to jest slijeva.

SOTONA: O!
EVA (*Adamu*): A, tu si?
ADAM: Cijelo vrijeme sam tu.
EVA (*Sotoni*): I vi ste tu? Zašto ste tu?
SOTONA (*ljubi Evi ruku*): Moji se poslovi otežu.
EVA: Aha! "Poslovi". Ne želim vas vidjeti!
SOTONA: Čekat ću.
ASISTENT: Čini mi se da se ponašate odviše lakomisleno.
SOTONA: Odviše što?
ASISTENT: Odviše lakomisleno s obzirom na to da je gospoda Eva u nazočnosti svoga muža.

SOTONA: Gospođa Eva i ja možemo se vratiti neobaveznom razgovoru. Bez gospodina Adama...

EVA: Općenito mi se ti vaši poslovi čine vrlo sumnjivima.

SOTONA: Kako vam drago. Napomenut ću samo da posljednjeg svjetskog rata ne bi bilo bez moga sudjelovanja.

Prizor 4

PROMETEJ (*izvirujući ispod stola*): Znači, i vi ste u njemu sudjelovali?

Adam, koristeći sveopću zbrku, pokušava se izvući nadesno.

EVA: Adame!

ADAM (*staje*): Molim, draga?

EVA: Smjesta se vraćaj! Moram s tobom porazgovarati. I vrati gospodinu hlače.

ADAM: O čemu je riječ?

EVA: O čemu je riječ? Koristeći ženin neoprez, zbrisao si toj, toj... toj kurvi! A onda se pitaš o čemu je riječ?

ADAM: A što je bilo s gospodinom Sotonom? Malo je falilo da se naš "sporazum" ostvari dokraja.

EVA: Što time hoćeš reći?

ADAM: To da je malo falilo da se upustiš s njime u grmlju!

EVA: Ali se nisam upustila!

ADAM: Upustila bi se!

EVA: Ali se nisam upustila! A tvoja kurva je tebe odvušla na Drugu Stranu Jezera.

ADAM: Dopusti mi da primijetim da mi je ta "moja kurva" bila prva žena.

EVA: To te ne opravdava. Od samog početka bila je kurva.

ADAM: A ti... moja druga žena. Pazi malo na riječi.

EVA: Ali ne kurva!

ADAM: Čast mi nalaže da ušutim.

ASISTENT (*na stranu*): Meni također.

SOTONA: Kada vas slušam, imam dojam da su priče o neiscrpivoj muškosti vraga jako pretjerane.

ADAM (*sarkastično*): Hvala, sto puta hvala... Za mene je to istinski olakšanje.

SOTONA: Premda, kada ste dopivali do obale, bili ste ipak iscrpljeni.

ADAM: Stoko!

EVA: Upamtit ću si to za budućnost.

ADAM: Budućnost? Budućnost mi se čini prilično tmurnom.

EVA: "Druga Strana Jezera". To ću upamtiti. A sada marš kući!

IMPRESARIO: On ima moje hlače!

ADAM: Evo, molim, molim... Vraćam vam ih. Neće mi trebati više nikada u životu! (*Dobacuje hlače Impresariju i nestaje nadesno.*)

Prizor 5.

ASISTENT: Dopuštate da se vratim svojim obvezama?

EVA: Već sada?

ASISTENT: Gospodin Impresario se polagano trijezni. Začas će već početi zapovijedati. Vrijeme je.

EVA: Bilo mi je jako ugodno s vama.

ASISTENT: Znatno ugodnije – s vama.

EVA (*pruža mu ruku*): Doviđenja.

Asistent je ljubi u ruku, a potom u obraz i pomiče se skupa s Impresarijom prema prosceniju. Eva odlazi nadesno.

Prizor 6.

PROMETEJ: U kojem puku ste služili?

SOTONA: O čemu vi to?

PROMETEJ: Ako ste sudjelovali u ratu, morali ste služiti u nekom puku.

SOTONA: Ja sam služio općenito.

BISKUP (*ulazi s desne strane*): Boli me glava.

PROMETEJ: Kako ste spavali, biskupe?

BISKUP: Može li se negdje sjesti?

PROMETEJ: Pa naravno! (*Jednu od bačenih stolica postavlja Biskupu.*)

BISKUP (*sjeda*): Puno vam hvala.

PROMETEJ: To su posljedice razvrata, oče biskupe. Karneval i razvrat idu skupa.

BISKUP: Stoga je i Crkva odredila da se karneval održava samo jednom godišnje, ne češće. Za svaki slučaj.

PROMETEJ: A razvrat?

BISKUP: Razvrat je đavolji posao.

Prometej dobiva napadaj neobuzdanog smijeha.

SOTONA: O, oprostite, to je neutemeljeno.

BISKUP: A vi ste opet ovdje? (*Nastoji ustati, ali sjeda natrag.*)

SOTONA: Osmišljavanje ispovijedi je posao koji bih ja nazvao đavoljim. Ta znamo da čovjek čini uvijek iste

grijehe i da će mu uvijek trebati svećenika za ispovijed. Ergo – vi živite od grijeha.

BISKUP: Ja? Od grijeha?

SOTONA: Da, jer je redosljed takav da je prvo grijeh, a potom ispovijed. I tako u krug.

BISKUP: To je nečuveno!

SOTONA: Ne bih se čudio kada bi Crkva potihno nudila grijeh svojim vjernicima. Ali vi čak ni to ne znate. Grijeh je ionako čovjeku vrlo privlačan. Čak i bez vas.

BISKUP: Nebo će nam biti nagrada.

SOTONA: Materijalna dobra također se računaju.

PROMETEJ (*prigušujući smijeh*): Netko je spomenuo moje ime. Čovjek. (*Sotoni.*) Je li to on?

SOTONA: Ja? Ne. Ja govorim u svoje ime.

PROMETEJ: A biskup?

BISKUP: Ja uvijek u ime čovjekovo zborim.

PROMETEJ: Trla baba lan (*u napadaju smijeha*). Opet isto. Mislim da ću poći.

BISKUP: Pričekajte, ići ću s vama.

PROMETEJ: Samo požurite.

BISKUP: Trenutak samo. (*Izlazi nadesno.*)

SOTONA (*Prometeju*): Ne računajte na to da ćete me se riješiti.

PROMETEJ: Na čemu temeljite svoju tezu?

SOTONA: Ja sam besmrtn, eto na čemu.

PROMETEJ (*nestrpljivo hodajući ovamo-onamo*): Što li on tamo radi?

BISKUP (*pojavljujući se zdesna*): Idemo. (*Nad glavom ima otvoreni kišobran.*)

PROMETEJ: Treba vam kišobran?

BISKUP: Za svaki slučaj.

Prometej i Biskup izlaze nalijevo.

Prizor 7.

Zdesna ulaze Goethe i Margareta. Goethe šepa na desnu nogu. Margareta ga podupire.

SOTONA: Što se dogodilo?

GOETHE: Ništa, sitnica. Izgleda da sam uganuo nogu.

SOTONA: Ali to treba zamotati.

GOETHE: Moj doktor u Weimaru će zamotati. Mogu li sjesti prije puta?

SOTONA: Izvolite, samo, ovo nije moja kuća.

GOETHE: Ne smeta... Hvala. (*Uzima dvije stolice, na jednu pruža nogu.*) Izvolite, sjednite i vi, ako vam se da.

Slijeva se pojavljuje Asistent i daje znak Margareti.

MARGARETA: Vidim znanca. Pozdravit ću se s njim.

GOETHE: Samo izvoli.

Prizor 8.

Margareta i Asistent idu si ususret.

ASISTENT: Odlaziš?

MARGARETA: Zauvijek.

ASISTENT: Šteta, nedostajat ćeš mi. Kako stojiš?

MARGARETA: S kim?

ASISTENT: No... (*pokazuje na Goethea koji se nalazi na stanovitaj udaljenosti.*)

MARGARETA: I dalje nejasno.

Prizor 9.

GOETHE: Sječaš se razgovora koji smo vodili prekučer?

SOTONA: Kako bih ga se smio ne sjećati?

GOETHE: Predmet toga razgovora mora ostati tajnom.

SOTONA: Tako će i biti.

GOETHE: Taj se razgovor ticao stanovite tjelesne slabosti kojoj počinjem podlijeagati...

SOTONA: Nažalost.

GOETHE: Nadam se da ta smetnja nije, recimo, definitivna. Ha?

SOTONA: Bojim se da jest.

GOETHE: Tako dakle.

Stanka.

GOETHE: Moram ti povjeriti još jednu moju slabost...

SOTONA: Slušam pažljivo.

GOETHE: Prije nekoliko godina bio sam uvjeren u svoju besmrtnost.

SOTONA: Jesi li?

GOETHE: Da, besmrtnost. To jest, da se, kada umrem, moje tijelo neće raspasti, već će živjeti u vječnoj sreći. Shvaćаш li me?

SOTONA: Itekako.

GOETHE: U onoj vrsti sreće koja nema ime ni na jednom jeziku svijeta. Znaš kojoj?

SOTONA: Naravno.

GOETHE: I taj sam osjećaj izgubio...

SOTONA: No da.
 GOETHE: Ne bi li ti mogao...
 SOTONA: Milo za drago. I ja ću se tebi povjeriti.
 GOETHE: Onda slušam.
 SOTONA: Po prirodi sam besmrtan.
 GOETHE: Što?
 SOTONA: Besmrtan. Što je u tome čudno?
 GOETHE: Ne, ništa. Izvoli, nastavi.
 SOTONA: I kao takav ne nalazim u tome ništa osobito.
 GOETHE: Je li to moguće?
 SOTONA: Ništa što bi razlikovalo onu stvarnost od ove kakva jest. No, možda obrnuto.
 GOETHE: Obrnuto?
 SOTONA: Teško mi je to izraziti.
 GOETHE: Podimo onda redom. Osjećaš li smetnju o kojoj sam ti govorio?
 SOTONA: Ne, uopće ne.
 GOETHE: Bojiš li se da ćeš umrijeti?
 SOTONA: Ne, ni govora!
 GOETHE: Prema tome, tvoji su osjećaji posve drugačiji od mojih.
 SOTONA: Žao mi je, ali ne mogu ti pomoći.
 GOETHE: Ne?
 SOTONA: Ne.
 GOETHE: Margareta!
Margareta se okreće prema njemu.
 GOETHE: Idemo!
Margareta mu prilazi i pomaže da ustane.
 SOTONA: Pozdravljam vas oboje.
Goethe se na trenutak zaustavlja, okreće i pravi neodređeni pokret rukom, vjerojatno pozdravljajući. Goethe i Margareta izlaze nalijevo. Sotona se okreće prema jezeru, ostaje tako, gledajući jezero.

Prizor 10.

EVA (*ulazi s desna*): Još ste tu?
 SOTONA: A vi?!
 EVA: Misliha sam da više niste ovdje!
 SOTONA: Ženska logika.
 EVA: Ušutite! Moj muž završava s odijevanjem i začas odlazimo.
 SOTONA: Dobro. Reći ću mu da ste spavali s tim mladim čovjekom dok je on plesao sa svojom prvom ženom.

EVA: Nećete to učiniti!
 SOTONA: Zašto?
 EVA: Duga priča.
 SOTONA: Da se onda prestanemo svađati?
 EVA: Dobro, ali razgovarat ćemo samo o neutralnim temama.
 SOTONA: A djeca? Je li i to neutralna tema?
Stanka.
 EVA: Otkud znate...
 SOTONA: To je moja tajna.
 EVA: Imat ću svoje prvo dijete.
 SOTONA: Kada...?
 EVA: Od noćas.
 SOTONA: Ne, ne vjerujem...
 EVA: Povjerovat ćete za devet mjeseci.

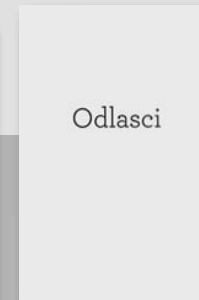
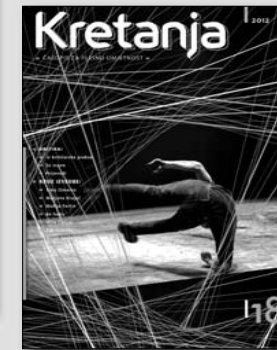
Prizor 11.

Zdesna ulazi Adam. Ima samo kovčežić.
 ADAM (*Sotoni*): Bok! (*Evi*) No, što je, idemo?
 EVA: Idemo. Doviđenja!
 SOTONA: Doviđenja!
Eva i Adam izlaze nalijevo.

Prizor 12.

SOTONA (*licem prema publici*): Hej, vi!
 ASISTENT i IMPRESARIO (*ulazeći slijeva i zdesna, istodobno*): Izvolite!
 SOTONA (*vadi iz obaju džepova po vrećicu s novcem*): Za vaše usluge pripada vam plaća (*baca jednom i drugom po vrećicu*). A sada idite!
Prilazi balustradi. Gleda prema jezeru, leđima prema publici.
 IMPRESARIO: Dobar gospodin.
 ASISTENT: Samo sumnjiv.
Spremaju vrećice u svoje džepove. Pružaju si ruke i već bi se trebali rastati, kada do njih dopre tih, a potom sve glasniji pjev s Druge Strane Jezera.
 IMPRESARIO: Lilit?
 ASISTENT: Lilit.
Razilaze se na obje strane pozornice. Pada noć. Zvijezde, mjesec i sve glasnija glazba iz daljine.

Kraj

www.hciti.hr